

Vejledende udtalelse om affaldsbekendtgørelsen § 43 (undtagelse fra særskilt indsamling)

Baggrund

Det blev med Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra juni 2020 (Klimaplanen) besluttet at stille krav om *særskilt indsamling* af 10 typer affald ved husholdningerne. Klimaplanen gav dog mulighed for "at etablere en teknologisk løsning, hvis det kan sikre sammenlignelig kvalitet i genanvendelsen og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører". Dette er implementeret i affaldsbekendtgørelsen, hvor der gives mulighed for, at kommuner kan anmode om undtagelse fra særskilt indsamling gennem en ændring af affaldsbekendtgørelsen.

Bestemmelsen fremgår nu som § 43 i affaldsbekendtgørelsen¹ og har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af ny teknologiudvikling anmode Miljøstyrelsen om yderligere undtagelsesmuligheder fra særskilt indsamling. Miljøstyrelsen vurderer anmodningen i forhold til affaldsdirektivet og forelægger denne for miljøministeren."

Denne vejledende udtalelse er en opdateret version af den vejledende udtalelse, som Miljøstyrelsen udgav den 15. marts 2021. Opdateringen er begrundet i ændrede forpligtelser i forhold til, hvad Miljøstyrelsen skal vurdere i sagen, og hvad Miljøministeriets departement skal vurdere. Derudover er der foretaget redaktionelle ændringer som f.eks., at ordet "genanvendelse" nu er erstattet med "materialenyttiggørelse".

Nærværende vejledende udtalelse beskriver, hvem der kan anmode om en undtagelsesmulighed samt de krav, som Miljøstyrelsen lægger vægt på i sin faglige vurdering. Processen med overlevering af sagen til Miljøministeriet fremgår også af denne udtalelse. Den endelige beslutning om evt. at inkorporere en undtagelse fra særskilt indsamling i bekendtgørelsen, skal træffes af miljøministeren.

---

¹ [Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald](#)

1. Indledende overvejelser

[Affaldsdirektivet](#) fastslår i dets artikel 10 (3), at medlemsstaterne kun kan tillade afvigelser fra særskilt indsamling, hvis mindst én af følgende betingelser er opfyldt:

- a) Samlet indsamling af visse typer affald påvirker ikke deres potentiale for at blive forberedt med henblik på genbrug, genanvendt eller på anden måde nyttiggjort i overensstemmelse med artikel 4, og kvaliteten af outputtet fra disse operationer er sammenlignelige med den, der opnås via særskilt indsamling,
- b) Særskilt indsamling giver ikke det bedste miljøresultat, når man betragter den samlede miljøpåvirkning af håndteringen af de relevante affaldsstrømme,
- c) Særskilt indsamling er ikke teknisk mulig under hensyntagen til god praksis inden for affaldsindsamling, eller
- d) Særskilt indsamling vil medføre uforholdsmæssigt høje økonomiske omkostninger set i forhold til de omkostninger, der er forbundet med negative miljø- og sundhedsmæssige påvirkninger af blandet affaldsindsamling og -behandling, potentialet for energieffektivitetsforbedringer i indsamling og behandling af affald, indtægter fra salg af sekundære råstoffer samt anvendelsen af princippet om, at forureneren betaler, og udvidet producentansvar.

1.1 Restaffald og undtagelsesmulighed a)

Undtagelsesmulighed a) omhandler det som affaldsbekendtgørelsen har betegnet som "kombineret indsamling" af affaldsfraktioner egnet til materialenyttiggørelse, der kan udsorteres fra hinanden uden væsentligt tab af kvalitet og mængde.

Kommissionen har udarbejdet en [vejledning](#) til særskilt indsamling af kommunalt affald, hvor de 4 undtagelsesmuligheder omtales. I den eksemplificeres undtagelsesmulighed a) kun med bestemte fraktioner egnet til materialenyttiggørelse, f.eks. plastik og metal².

Idet restaffald består af affald, der er omfattet af andre ordninger, dvs. blandet affald, er der ikke tale om en bestemt affaldsfraktion, der er egnet til materialenyttiggørelse. Undtagelse a) vil derfor ikke være relevant ved en anmodning om undtagelse fra kravet om særskilt indsamling, hvor restaffald indsamles. I Norge er der visse steder etableret central eftersortering, hvor plastaffald indsamles med restaffald. Miljødirektoratet i Norge har bekræftet, at de vil bruge undtagelse b), når de skal rapportere til EU om implementeringen af artikel 10 og de undtagelsesmuligheder fra særskilt indsamling, som de har gjort brug af.

Det vurderes derfor, at undtagelse a) udelukkende omfatter kombineret indsamling af bestemte affaldsfraktioner, der er egnet til materialenyttiggørelse. Såfremt man ønsker kombineret indsamling med restaffald og andre fraktioner, vil dette ikke kunne tillades med udgangspunkt i undtagelsesmulighed a).

---

² Se vejledningens side 24

2. Miljøstyrelsens sagsbehandling

2.1 Hvem kan anmode Miljøstyrelsen om en undtagelsesmulighed?

Det følger af affaldsbekendtgørelsens § 43, at det kun er kommunalbestyrelsen, der kan anmode Miljøstyrelsen om at tage stilling til en bestemt indsamlingsform. Bestemmelsen har dog ikke til formål at udelukke virksomheders input til andre indsamlingsmetoder end særskilt indsamling. Virksomheder kan derfor stadigvæk foreslå en bestemt indsamlingsform, men Miljøstyrelsen vil ikke være bundet af at skulle forelægge anmodningen for Miljøministeren i dette tilfælde.

2.2 Hvad lægger Miljøstyrelsen vægt på?

Når Miljøstyrelsen modtager en anmodning om undtagelse fra kravet om særskilt indsamling, vil styrelsen vurdere, om ét eller flere af ovenstående kriterier kan anses for at være opfyldt:

- a) Vil en undtagelse til kravet om særskilt indsamling give affaldet et bedre eller værre potentiale for at blive forberedt med henblik på genbrug, genanvendt eller på anden måde nyttiggjort i overensstemmelse med artikel 4 end særskilt indsamling?
  - a. Herunder: vil kvaliteten af outputtet fra disse operationer stadigvæk være sammenlignelige med den, der opnås via særskilt indsamling?
- b) Vil undtagelsen give et bedre miljøresultat end særskilt indsamling, når man betragter den samlede miljøpåvirkning af håndteringen af de relevante affaldsstrømme?
- c) Er særskilt indsamling ikke teknisk muligt, når man iagttager god praksis inden for affaldsindsamling?
- d) Vil særskilt indsamling medføre uforholdsmæssigt høje økonomiske omkostninger set i forhold til de omkostninger, der er forbundet med negative miljø- og sundhedsmæssige påvirkninger af blandet affaldsindsamling og -behandling, potentialet for energieffektivitetsforbedringer i indsamling og behandling af affald, indtægter fra salg af sekundære råstoffer samt anvendelsen af princippet om, at forureneren betaler, og udvidet producentansvar?

Når Miljøstyrelsen modtager en anmodning om undtagelse fra kravet om særskilt indsamling, vil Miljøstyrelsen derfor vurdere, om ét eller flere af ovenstående kriterier kan anses for opfyldt.

Derudover vil Miljøstyrelsen blandt andet vurdere, hvorvidt undtagelsen vil være i overensstemmelse med [Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi](#) og relevant EU-regulering.

2.2.1. Klimaplanen

Ordlyden i klimaplanen fastlægger det miljømæssige niveau, som aftaleparterne mener skal være opfyldt, hvis andre løsninger end særskilt indsamling skal anvendes. Aftalen peger ikke på, hvilke af de fire undtagelsesmuligheder, der konkret skal anvendes som grundlag for de nødvendige undtagelsesbestemmelser, hvis klimaplanens miljømæssige niveau kan overholdes.

Miljøministeriet, herunder Miljøstyrelsen, vurderer, at undtagelsesmulighed c) og d) i affaldsdirektivet derfor er mindre relevante, da de ikke i sig selv lægger op til at være gældende samtidig med Klimaplanens miljømæssige niveau med sammenlignelig kvalitet og samme lave grad af spild, som særskilt indsamling medfører.

2.3 Hvad skal en ansøgning indeholde for, at der kan foretages en faglig vurdering?

En ansøgning vil, som minimum, skulle indeholde en udførlig beskrivelse af, hvordan affaldet indsamles og vil blive håndteret. Det vil herunder skulle indgå, hvordan man, ved brug af denne indsamlingsmetode, kan sikre og dokumentere, at mindst ét af ovenstående kriterier kan anses for opfyldt.

Såfremt Miljøstyrelsen ikke finder, at ovenstående informationer er tilstrækkeligt beskrevet i det fremsendte materiale, vil Miljøstyrelsen tage kontakt til kommunen og bede om yderligere oplysninger af hensyn til at lave en faglig vurdering på et oplyst grundlag.

3.1 Eventuelle yderligere dokumentationskrav

Såfremt Miljøministeriet har behov for yderligere materiale til dokumentation af, hvorvidt klimaplanens krav kan anses for opfyldt, vil Miljøministeriet kontakte kommunen for at bede om yderligere dokumentation.

3.2 Endelig sagsbehandling

Når Miljøstyrelsen har udarbejdet en samlet faglig vurdering, vil Miljøstyrelsen forelægge den faglige vurdering for Miljøministeren. Miljøministeren vil derefter med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vurdering af anmodningen træffe beslutning om, hvorvidt undtagelsen skal indarbejdes i affaldsbekendtgørelsen.

3. Afsluttende bemærkninger

Det er afslutningsvist vigtigt at pointere, at såfremt miljøministeren beslutter, at den pågældende indsamlingsmetode skal indarbejdes i affaldsbekendtgørelsen, vil indsamlingsmetoden ikke kunne anvendes, før bekendtgørelsen er opdateret og metoden er indarbejdet i dens ordlyd, samt at affaldsplanen er opdateret efter en høringsperiode. En sådan proces vil som minimum kræve 6 måneder.